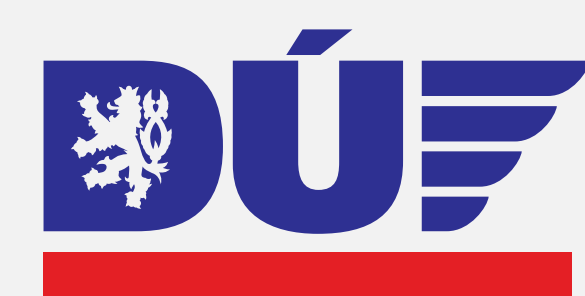

Bezpečná železnice

Výukové materiály pro školy

Vážené paní učitelky, vážení páni učitelé,

dovolujeme si vám touto cestou nabídnout výukové materiály, které můžete volně využít pro speciální hodinu o bezpečnosti a cestování vlakem.

Každoročně jsme na železnici svědky nevratných následků nepozornosti, nerespektování pravidel nebo riskování v blízkosti kolejí. Chyby dělají jak dospělí, tak děti. Z praxe víme, že většině těchto případů lze zabránit vzděláváním.

Proto Správa železnic ve spolupráci s Českými drahami vytvořila nový film **To nedáš!** Ve 25 minutách uvidíte tři příběhy ilustrující rizika lehkovážného jednání. Ve filmu vystupují skuteční drážní hasiči i vyšetřovatelé železničních nehod.

Připravili jsme pro vás také další materiály, které na film navazují a představují jednoduché způsoby, jak na sebe dávat pozor a nehodám předejít.

Obsah

1. Film **To nedáš!**
2. **Bezpečnostní osmero**
3. **Aktivita Cesta na vlak**
4. **Série videí Zastavený čas**
5. **Jak se chovat na přejezdech?**
6. **Jak funguje železnice?**

Děkujeme vám za spolupráci a v případě potřeby jsme připraveni zodpovědět [vaše dotazy](#).

Vaše Správa železnic

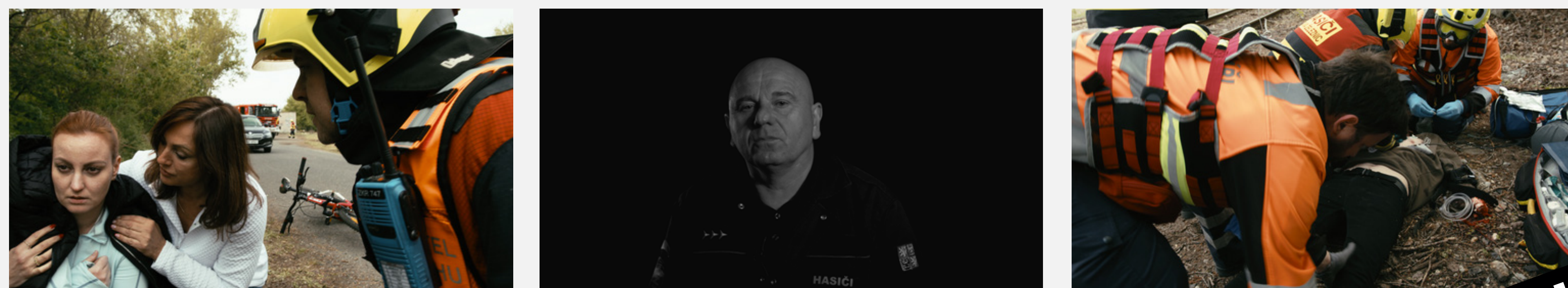
To nedáš!

Tři příběhy, tři zásahy, tři chyby, které v blízkosti železnice skočily tragicky.

25minutové realistické ztvárnění skutečných událostí vhodné pro děti od druhého stupně základní školy.

Ve filmu se vedle příběhů chybujících lidí a ukázek zásahů IZS objevují také výpovědi vyšetřovatelů a hasičů, při kterých se tají dech.

Celý film je zdarma dostupný na YouTube.

Pozor! Film obsahuje realistické záběry vážných zranění.

DANGER

Navrhované aktivity

Po promítání filmu můžete využít další materiály a popsat si konkrétní pravidla bezpečnosti, která protagonisté porušili. O práci drážních hasičů se více dozvíte [zde ve videu](#) (1:40) nebo [na webu](#). Zájemci si mohou poslechnout také [podcast](#) (22:40) s jedním z nich.

Bezpečnostní osmero

Co kdyby existovalo jen 8 jednoduchých pravidel, díky kterým může být železnice bezpečná pro každého?

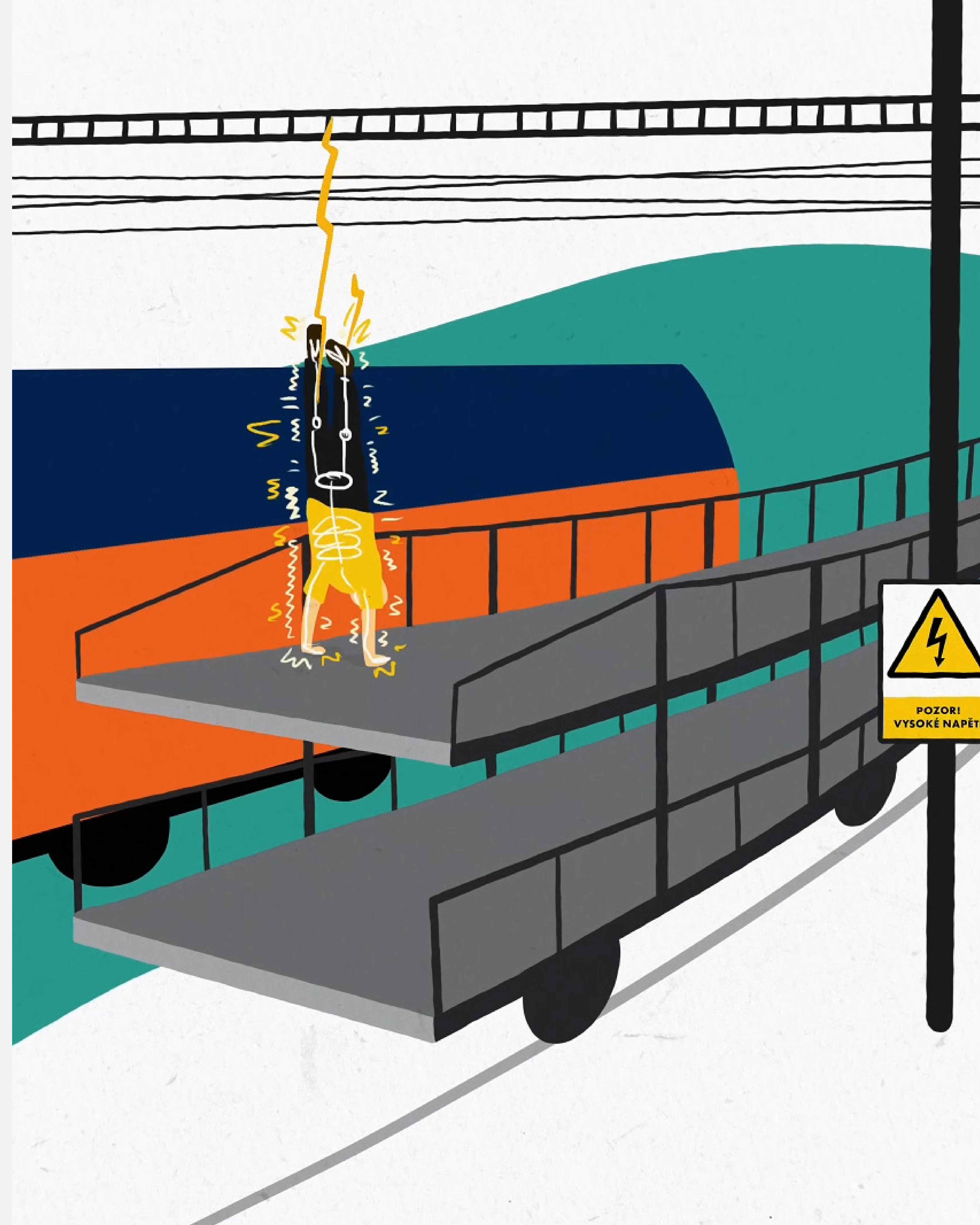
Přesně taková pravidla máme! Kreslenou scénu na poslední chvíli střídá skutečný záběr nehody následovaný jednoduchým vysvětlením, na co si dávat pozor.

Navrhované aktivity

Videa najdete pohromadě na webu budesnamchybet.cz. Na nástěnku můžete potom pověsit plakát, který dětem všechna pravidla připomene. Videa najdou děti také na sociálních sítích s hashtagem [#bezpecnazeleznice](https://twitter.com/bezpecnazeleznice).

Starším dětem můžete pustit k jednotlivým pravidlům **hrané scény** spolu se šokujícími skutečnými záběry, které by neměly sledovat osoby citlivější povahy.

1. Nepodceňuj vlaky na přejezdech
2. Respektuj výstražné kříže, signalizaci a závory
3. Používej nadchody a podchody
4. Nenič zabezpečovací zařízení
5. Nepokládej předměty na koleje
6. Nenaskakuj a nevyskakuj z jedoucího vlaku
7. Nelez na odstavené vagóny a sloupy
8. Stůj za bezpečnostním pásem

Cesta na vlak

Krátké dvouminutové video vysvětluje, čeho se vyvarovat, když budeme sami cestovat vlakem nebo se pohybovat v blízkosti železnice.

Video je vhodné pro nejmladší děti ze základních škol i předškolní děti a je volně dostupné na [YouTube](#).

Navrhované aktivity

Toto video pravidelně používáme na bezpečnostních workshopech Správy železnic a výborně funguje jako jednoduchá soutěž. Každý si pro sebe počítá, kolik chyb odhalí. Nakonec počty vyhodnotíme.

Cílem je najít co nejvíce chyb, které hrdinové udělali. Některé jsou vidět, jsou označené, některé jsou skryté. Najdete je všechny?

Video buď pustíme bez zvuku, aby se děti naplno soustředily, nebo se zvukem – vybrané pasáže obsahují krátké vysvětlení přítomného nebezpečí.

Protagonisté se nedostatečně rozhlédnou na přechodu, pak nerespektují světelnou výstrahu na přejezdu, obejdou plot, přejdou koleje, snaží se nastoupit do odjíždějícího vlaku, strkají se na nástupišti, vykloní se na špatné straně vlaku a nerespektují žlutou čáru.

Jedoucí vlak vytváří vzdušný vír, podobě jako záběr pádlem ve vodě. Vzdušný vír od vlaku ale není vidět a je mnohem silnější.

Video můžete využít pro děti, pro které ještě není vhodné sledování filmu To nedáš!

Zastavený čas

Tato čtyřdílná série představuje, jak by své chování změnili ti, kteří stojí doslova tváří v tvář následkům.

Jak vysvětlí dívka své selhání v posledním rozhovoru se svou matkou?

O čem se bude bavit řidička se strojvedoucím?

Jaká poslední slova řekne mladík své přítelkyni?

Co se stane, když si dva bratři uvědomí svou lehkovážnost?

Diváci si jistě příště dvakrát rozmyslí, jestli se budou pohybovat po kolejích, navíc s nasazenými sluchátky.

[Všechna čtyři videa najdete na YouTube.](#)

Navrhované aktivity

Sérii videí můžete pustit žákům, pro které by byl film *To nedáš!* nevhodný, a video *Cesta na vlak* naopak až moc dětské. Promítání filmu nebo videa lze sérií *Zastavený čas* také doplnit.

Následně můžete s dětmi diskutovat, proč protagonisté chybu udělali a jak se měli zachovat správně.

Jak se chovat na přejezdech?

Možná se z vašich studentů stanou brzy řidiči. Pravidla musí na železničních přejezdech dodržovat i chodci, cyklisté nebo třeba jezdci na koních.

Video [Jak na přejezdech](#) shrnuje vše, co byste měli znát, pokud některý z více než 7 500 železničních přejezdů v Česku potkáte.

Navrhované aktivity

Pravidla provozu na přejezdech nebo umístění čísel přejezdů mnohdy neznají ani rodiče. Dětem můžete napovědět, aby si doma rodiče ze znalostí vyzkoušeli. Pravidla chování na železničních přejezdech jsou také jedním z témat animované série na následující stránce.

Jak funguje železnice?

Železniční doprava je plná zajímavostí, které běžný cestující nemusí za celý život zachytit. Proto jsme vytvořili **sérii animovaných videí**, která každému pomohou pochopit, co se skrývá pod pokličkou celého složitého organismu vlaků a kolejí.

1. Kdo je Správa železnic?
2. Zimní období na železnici
3. Počasí a jeho vliv na železnici
4. Jak se plánují výluky?
5. Jak funguje zabezpečovací zařízení?
6. Mimořádné události
7. Jak se šíří zpoždění?
8. Jak se chovat na železničních přejezdech?

Navrhované aktivity

Začít můžete například prvním videem, které vysvětluje, co všechno se kolem železnice odehrává. Z následné diskuse o vlastních zkušenostech dětí s cestováním může vyplynout, jestli se zaměříte na roční období, nebo přijdete na kloub zpoždění.

